

Przedmiot: Rozwijanie wrażliwości artystycznej dziecka.

Prowadząca: K.Brzozowska

Zjazdy: 30.03.2020-05.04.2020

Temat: Wybrane zagadnienia z literatury dziecięcej. – 2 godziny

Temat: Zalety głośnego czytania.

4.3. Wybrane zagadnienia z literatury dziecięcej

4.3.1. Materiał nauczania

Literaturę dla najmłodszych stanowią najczęściej małe formy literackie, pisane językiem zrytmizowanym, o charakterze strukturalnie mieszanym. Odgrywają one doniosłą rolę w wychowaniu umysłowym, społeczno – moralnym i estetycznym dziecka i powinny zajmować poczesne miejsce w pracy wychowawczej. Należycie wykorzystana literatura dziecięca rozwija wyobraźnię, pamięć, uwagę i myślenie dziecka, rozszerza, porządkuje i utrwala wiadomości o otaczającym świecie. Bohaterowie literaccy są bliscy dzieciom, stanowią część ich świata, w którym ożywają lalki, misie, inne zabawki i przedmioty. Dlatego tak ważne są dla dziecka wzory, które przedstawiają, a dzięki którym my dorośli możemy urozmaicać i pogłębiać nasze oddziaływania edukacyjne. Takie oddziaływanie książki rozpoczyna się już we wczesnym dzieciństwie. Literatura dziecięca rządzi się własnymi prawami, posiada własną poetykę form inicjalnych i gatunków, własny i pełny obieg komunikacyjny: wydawnictwa, rynek, prasę i krytykę [2, s. 169].

Coraz bardziej docenia się znaczenie pierwszych kontaktów i doświadczeń dziecka z literaturą w jego rozwoju. Możliwości oddziaływania literatury są wielokierunkowe:

- kształcą estetyczną wrażliwość,
- rozwijają osobowość,
- pozwalają na zdobywanie podstaw oceny moralnej i umiejętności rozumienia sytuacji ludzkich,
- kształtują wyobraźnię i postawę twórczą,
- są wzorem pięknej polskiej mowy [10].

Te właściwości literatury dziecięcej należy wykorzystać w świadomym oddziaływaniu na kształtowanie prawidłowego rozwoju małego dziecka. Wiedza z zakresu teorii literatury jest drogowskazem dla wychowawcy: wyznacza przestrzeń analizy literackiej, przez które poprowadzi on podopiecznych, tworząc korzystne dla podstawowych celów edukacji sytuacje dydaktyczne.

Jednym z elementów współdziałających z całym środowiskiem wychowującym jest książka. Książka w edukacji małego dziecka, to ważna pomoc dydaktyczna – wychowawcza. Wczesne spotkania dziecka z książką są bliskie zabawie i różnym formom dziecięcej aktywności. Dobre i wartościowe publikacje są pisane ładną polszczyzną, budują wiarę dziecka w siebie i świat, dobry i stabilny system wartości, zmuszają do refleksji i krytycznego myślenia, uczą optymizmu, unikają stereotypów dotyczących płci, kultur, ras. Pomagają dziecku pojąć różne życiowe sytuacje. W krótkim czasie, podczas kilkunastominutowej lektury, mały słuchacz może przeżyć to, co w życiu odbywa się w dłuższych odcinkach czasu, a więc trudniej dostrzega się wówczas związki między obserwowanymi faktami, a poza tym w książce przedstawiony jest często świat szerszy, nieosiągalny dla dziecka w otaczającej rzeczywistości.

W młodszych grupach wiekowych książka nie tylko pomaga wzbogacić zabawę dziecka, ale jednocześnie ułatwia orientację w otaczającym go świecie ludzi, zjawisk i przedmiotów - w domu, w ogrodzie, na podwórku. Ukazując wzory właściwego współżycia, staje się pomocna w kształtowaniu odpowiedniego stosunku dzieci do kolegów, wspólnych zabawek, przyrody.

Utwory przeznaczone dla starszych dzieci przedstawiają szerszy krąg zjawisk, gdyż większy jest zasób pojęciowy dziecka 3 - 4 letniego w stosunku do jego młodszych kolegów. Literatura dla dzieci starszych przedstawia bardziej skomplikowane stosunki między ludźmi, ukazuje przykłady postępowania bohaterów, ich postawy w różnych sytuacjach. Te przykłady mogą być momentem inspirującym całą różnorodność wychowawczego oddziaływania. Należy przy tym zwrócić uwagę, jak bardzo książka zwielokrotnia możliwości poznawania, poszerzania dostępnego dziecku świata. Nawet łatwe książeczki dla najmłodszych, o prostej akcji, opowiadają

często o sprawach wykraczających poza dostępne dla nich obserwacje i doświadczenia. Na przykład, książki o zwierzętach domowych, które czytamy i pokazujemy małemu dziecku wychowującemu się w mieście, pozwalają nie tylko utrwalić pewne wyobrażenia, które powstawały w wyniku obserwacji i spostrzeżeń w konkretnych sytuacjach, ale pomagają kształtować nowe wyobrażenia i pojęcia. Ta dydaktyczna funkcja książki rośnie coraz bardziej w miarę dorastania dziecka - coraz więcej wiadomości czerpie tylko z książek, a bardzo dużo z literatury pięknej. Opowiadamy i czytamy maluchom o życiu i przygodach, które dzieją się w odległych miastach, krajach w dawnych czasach, innym środowisku.

Dzieci słuchają opowiadania, przeżywają treść utworu, ale zarazem śledzą przebieg akcji, kolejność następujących po sobie zdarzeń. Przeżycia te często znajdują wyraz w różnorodnej dziecięcej ekspresji: słownej, muzycznej i plastycznej. Działalność plastyczna małych dzieci, których kompetencje językowe są niewystarczające do wypowiedzania własnych myśli i przeżyć, stanowi jedną z podstawowych form wypowiedzania się i porozumiewania się. Forma wypowiedzi plastycznej wzbogaca siłę oddziaływania książki. Dobrą inspiracją do działań plastycznych są opowiadania, wiersze, piosenki, inscenizacje, widowiska teatralne oraz baśnie i bajki. Baśnie i bajki przypisane są dzieciństwu. Są jego atrybutem – czymś nieodłącznym i odwiecznym. Baśń daje możliwość fantazjowania, natomiast poezja operuje sugestią, nastrojem i emocją. Baśnie, bajki, piosenki i wiersze ułatwiają dziecku przyswojenie struktury zdań oraz nowych słów, których po zapamiętaniu będzie mogło używać. Literatura ma duży wpływ na rozwój mowy i myślenie dziecka. Słuchając wiersza, bajki, baśni lub opowiadania, mimo woli utrwała sobie słownictwo, wzbogaca je nowymi słowami i wyrażeniami, osłuchuje się z prawidłową wymową wyrazów, z właściwym stawianiem form gramatycznych i poprawia wymowę, oczywiście, jeżeli osoba, która mu czyta, mówi poprawnie.

Aktywizowaniu procesów mowy sprzyja wzór poprawnej mowy opiekuna. Wychowawca musi umieć posługiwać się żywym słowem jako dźwiękową formą. Dużo wypowiedzi idzie na marne tylko dlatego, że nie były zauważone przez dziecko, gdyż ich forma dźwiękowa nie miała odpowiedniej wyrazistości, nużyła monotonią lub, wprost przeciwnie, męczyła hałaśliwą sztucznością, nienaturalnym patosem. Wychowawca, czy rodzic, musi zadbać o to, by wyrażać się zawsze prostym, poprawnie artykułowanym językiem. Jego wypowiedzi powinny być jasne, precyzyjne i pełne. Dobrze jest zwrócić uwagę dziecka na istnienie różnych rejestrów ustnej wypowiedzi. Przez cały dzień modulując głos, wychowawca musi panować nad poziomem decybeli w sali. Dziecko osłuchując się z tekstem, wzbogaca swój zasób słów, nabiera chęci do mówienia, uczy się pięknej polskiej mowy. Na dobrych prawidłowych wzorach przyswajają sobie pewne zwroty i określenia, tworzy zarazem samodzielne opowiadanie, treściowo związane z poznany utworem. Te dziecięce opowiadania, chociaż mało zwarte i uporządkowane, mają służyć utrwalaniu właściwych form gramatycznych.

W rozważaniach dotyczących wykorzystania literatury dziecięcej nie można pominąć przekazywania jej treści poprzez opowiadanie. Opowiadanie powinno być dominującym sposobem przekazu w przypadku małych dzieci. Polega ono na przekazywaniu treści, dobrze znanego, utworu własnymi słowami, zachowując przy tym przebieg akcji i piękny literacki język. Podczas prezentacji opowiadania należy pominąć trudniejsze lub mało zrozumiałe dla dzieci zwroty i wyrazy, bądź zastąpić je innymi. Dzięki temu treść utworu stanie się bardziej zrozumiała. Przekaz w postaci opowiadania ułatwia kontakt z dziećmi, pozwala obserwować ich reakcje, skupienie uwagi, zainteresowanie.

Książka powinna sprawiać dziecku radość, stwarzać okazję do cieszenia się kolorystyką i ujęciem obrazków, do przeżywania uroku rymowanej mowy. Oglądanie ilustracji budzi pragnienie dowiedzenia się czegoś ciekawego o treści książki. Ilustracja przemawia bezpośrednio, podczas gdy tekst odczytuje dziecku osoba dorosła. Osoba czytająca tekst nie tylko przekazuje jej treść, lecz pomaga w interpretacji obrazków. Doceniając znaczenie ilustracji w książkach, jako bodźca wyzwalającego ekspresję słowną dzieci, powinno się inspirować ich wypowiedzi przez stwarzanie sprzyjających sytuacji.

Stałe kontakty ze starannie dobranymi utworami z zakresu poezji i prozy, zawierającymi artystyczne ilustracje, budzą wrażliwość estetyczną dziecka, sprzyjają rozwijaniu postaw twórczych. Zarówno cele właściwe jak i pozaestetyczne odgrywają ważną rolę w kształtowaniu postaw czytelniczych małych odbiorców. Jednak przekazywanie utworów w sposób instrumentalny osłabia siłę ich artystycznego wyrazu. W ten sposób gubi się dzieło literackie, którego zadaniem jest wywołać przeżycie estetyczne bądź estetyczne wzruszenie.

Zwrócenie uwagi na tę problematykę wypływa z przekonania, że nie tylko przed rodzicami, ale także przed wychowawcami stoi ważne zadanie rozbudzania zaciekawienia, a potem zainteresowania małych odbiorców literaturą. W aktywizowaniu działalności dzieci za pomocą książek ważną rolę odgrywa właściwie funkcjonujący "kącik książki". Taki kącik przygotowujemy już dla najmłodszych. Jest to miejsce, gdzie mogą oni z pomocą opiekunki lub samodzielnie obejrzeć książkę i czasopismo, a także posłuchać tekstu nagranego na nośniku dźwięku. Urządzenie biblioteczki może być bardzo różne, zależne jest od wieku dzieci i warunków materialnych. Książki powinny być tak umieszczone, aby dzieci mogły swobodnie po nie sięgać i spokojnie je oglądać. Dobrze prowadzony kącik książki może spełniać niezwykle pożyteczną rolę – rozwijać u dzieci zainteresowanie, zamiłowanie i kulturalny stosunek do książki. Kącik książki powinien mieć żywy charakter. Jego wygląd zewnętrzny musi świadczyć o zainteresowaniu dzieci książką. Książki, którymi dzieci chwilowo przestały się interesować opiekunka powinna schować. Po jakimś czasie mogą one znów wrócić do kącika. Dzieci chętnie je wtedy oglądają, przypominają je sobie, dostrzegają nowe, ciekawe szczegóły. Świadectwem żywotności kącika książki będą prace dzieci na temat ulubionych opowiadań lub baśni.

W kąciku może się znaleźć komplet kukiełek, kolorowych sylwetek z kartonu, przy pomocy których dzieci mogą bawić się w teatr. Tam też, przy różnych okazjach, nauczycielka może także zawieszać portrety poetów i pisarzy, wiążąc uczuciowo dzieci z polską kulturą narodową. Ważnym jest, aby znalazło się tam kilka identycznych tytułów, a zarazem aby były to pozycje z przewagą ilustracji nad tekstem. Wszystkie te zabiegi mają na celu kształtowanie postawy przyszłego czytelnika. Powinniśmy również przekazywać, w miarę możliwości, informacje o pisarzach i autorach ulubionych książek. Do najbardziej popularnych pisarzy tworzących dla dzieci, należą: J. Brzechwa, J. Tuwim, Cz. Janczarski, J. Czechowicz, M. Konopnicka, J. Papuzińska, W. Chotomska, D. Gellner, D. Wawilów, T. Kubiak, E. Szelburg – Zarembina, St. Szuchowa, I. Suchorzewska, H. Bechlerowa, J. Ficowski, J. Kulmowa, H. Januszewska, I. Jurgielewiczowa, L. J. Kern, J. Kierst, J. Korczak, M. Kownacka, L. Krzemieniecka, F. Leszczyńska, H. Zdzitowiecka, J. Twardowski, M. Niemycki i inni.

Niezwykle ważne w rozwoju dziecka jest wspólne czytanie w rodzinie. Bez względu na sytuację rodzinną, majątkową, czy wykształcenie, należy zachęcać rodziców do codziennego głośnego czytania przez 20 minut. Aby dziecko nauczyło się w mądry i umiarkowany sposób korzystać z telewizji, musi już w najmłodszym wieku otrzymać alternatywę w postaci innej, atrakcyjnej formy spędzania czasu – czytania.

Codziennie głośne czytanie jest szczepionką przeciwko wielu niepożądanym wpływom i zagrożeniom dla umysłu i psychiki dziecka ze strony współczesnej cywilizacji. Rodzice są pierwszymi i najważniejszymi nauczycielami w nauce samodzielnego czytania. Najlepiej uczynić z czytania rodzinny rytuał. Wzruszający to widok, gdy rodzice wspólnie z dzieckiem przeżywają czytany utwór w miłej, życzliwej atmosferze. Takie czytanie wzmacnia więź rodzinną, wyrabia właściwy stosunek dziecka do książki i przede wszystkim rozbudza zainteresowania czytelnicze.

Najmłodszym dzieciom, kilkudniowym, czy kilkutygodniowym można czytać cokolwiek, trzymając je w ramionach, patrząc na nie z miłością i głosem wzbudzającym ich zainteresowanie. W ten sposób budujemy trwałe skojarzenie czytania z poczuciem bezpieczeństwa, przyjemności i więzi oraz stymulujemy ich rozwój umysłowy. Czytanie rozwija język, język zaś stanowi podstawę dla myślenia - w mózgu dziecka powstają miliony połączeń

neuronowych, które wpływają na inteligencję [9]. Poziom rozumienia tekstu słuchanego przez dziecko wyprzedza o 2 – 3 lata poziom rozumienia przy samodzielny czytaniu [8].

Rodzina jest dla dziecka pierwszą szkołą życia, szkołą uczuć i stosunku do otaczającego nas świata. Małe dziecko w kręgu najbliższych zdobywa pierwsze doświadczenia, zaznaje poczucia bezpieczeństwa i miłości, poznaje świat, a także rozpoczyna swoją przygodę z książką. Już od najmłodszych lat w swoim domu rodzinnym dziecko styka się z książką.

Mając niespełna ponad rok zaczyna „czytać” i obcować z książką. Początkowo jest to czynność naśladowcza, jak wiele innych czynności – dziecko naśladuje czytających rodziców. Nieważne jest wówczas dla niego co czyta, nie przeszkadza mu nawet odwrócona „do góry nogami” książeczka, gdyż przyjemności dostarcza mu samo przewracanie kartek. Książka w tym wieku jest dla dziecka jeszcze jedną zabawką, którą może manipulować obracając ją, budując domki, gniotąc kartki itp. Sprawia to dziecku wiele radości i przyjemności. Potem następuje moment, gdy dziecko zaczyna śledzić układ barwny plam na przewracanych kartkach i nagle odkrywa, że z plam wyłaniają się dobrze znane kształty. Odkrycie to staje się początkiem dalszych poszukiwań. Dziecko ogląda ilustracje, całuje je, tuli i już nie jest mu obojętne, jaka to książka. Sięgając po lekturę pragnie widzieć kolorowe obrazki, przedstawiające wyraźnie znane mu zwierzęta, przedmioty czy postacie. Czynność ta sprawia wiele radości maluchowi, który dodatkowo „zamęcza” rodziców pytaniami w stylu „co to?”, śmieje się i cieszy przewracając kartki pięknie ilustrowanej książki. Więcej przeczytasz w książce I. Słońskiej: Dzieci i książka. PWZS, Warszawa 1959.

Na rozpoczęcie przygody z książką poleca się książkę z tekturowymi lub plastikowymi kartkami lub miękką „poduszczykę”. Sztywne kartki, to gwarancja, że książka szybko się nie zniszczy. Książeczki – zabawki, które wydają dźwięki, czy pokryte są futerkiem, oprócz funkcji zabawy mają ogromny wpływ na stymulację wielu zmysłów (słuchu, wzroku, dotyku). Takie książeczki, to pierwszy krok do tego, by wyzwolić w dziecku ciekawość, a w przyszłości rozbudzić miłość do prawdziwej lektury. Zaleca się opowiadanie narysowanych historyjek własnymi słowami, tłumaczenie dziecku, co się dzieje na obrazku, nawiązując do jego wiedzy i doświadczeń. Stopniowo opowiada się i czyta bardziej rozbudowane teksty.

Potem obserwujemy u dzieci pierwsze zainteresowanie treścią utworu. W tym momencie rodzice winni zaciekawić dziecko tekstem książki, aby obok zabawek, zaczęła ona zajmować coraz więcej miejsca w jego życiu. Bowiem pierwsze kontakty dziecka z treścią książki przypominają jego zachowanie w stosunku do każdego nowego przedmiotu, który napotyka.

Dla dziecka, które ma rok czy dwa najlepsze są książki z dużymi kolorowymi ilustracjami i prostymi obrazkami. Warto pamiętać, że zanim dziecko stanie się miłośnikiem książki, musi się z nią oswoić. Zawsze możemy, przed rozpoczęciem czytania na głos, przejrzeć książkę i opowiedzieć dziecku, co widzi, co się w niej dzieje i dlaczego.

Jednak zachęca się do okazania zaufania maluchowi. Podążajmy za jego propozycją kontaktu z proponowaną książką. Tak wiele możemy się sami nauczyć od dziecka pozwalając mu być przewodnikiem. To również wspaniały sposób na wzmacnianie pomysłów i fantazji dziecka.

Podczas czytania maluchom trzeba uzbroić się w cierpliwość – dziecko zazwyczaj długo przygląda się każdemu obrazkowi, a starsze zadaje wiele pytań. Pozwólmy mu zatrzymać się przy obrazku tak długo, jak chce i potrzebuje. Cierpliwość, czas, atmosfera towarzysząca czytaniu to nieodłączne elementy, by zachęcić dziecko do wspólnej lektury. Dziecko w wieku 3 – 4 lat zainteresują już dłuższe historie. Warto dobrać je tak, by nie były zanadto skomplikowane (najwyżej kilku bohaterów), w przeciwnym wypadku maluch dość szybko się znudzi i zrazi do czytania.

Dobrze dobraną książkę łatwo rozpoznać po tym, że dziecko zawsze uwielbia do niej wracać i prosi, by mu czytać tę samą opowieść kilka razy. Wartościowa i piękna książka to

taka, która uczy jak odróżniać dobro od zła. Przybliża wzorce takich postaw jak przyjaźń, odwaga, tolerancja, daje możliwość przeżywania radości, zachwytu, tajemnic. Książki, w których bohaterami są misie i inne zwierzęta, często gloryfikują przyjaźń i są pełne ciekawych przygód, dlatego zawsze są lekturami godnymi polecenia. Im ciekawsza i bardziej wzruszająca książka, tym większa szansa, że dziecko zaprzyjaźni się z nią.

Dziecko między drugim, a trzecim rokiem życia znajduje się w okresie „magicznego myślenia”. Boryka się z lękiem separacyjnym (dziecko – matka), bowiem w tym okresie uczęszcza już do żłobka lub przedszkola. Czytanie książek z bajkami, baśniami lub opowiadaniem pozwala na rekompensowanie tego braku, daje poczucie bezpieczeństwa, przewidywalności i ciągłości.

Gdy dziecko zrozumie, że książka posiada treść, zaczyna prosić – „poczytaj mi mamo”. Jest to bardzo ważny okres w kształtowaniu się postawy dziecka, jako rozmiłowanego czytelnika. Mały „czytelnik” lubi wracać kilkakrotnie do swoich ulubionych książeczek, pragnie je mieć blisko siebie nawet wtedy, gdy nie „czyta”. Dokonując wyboru literatury dziecięcej powinniśmy uwzględniać zarówno wątki fantastyczne, jak i opowiadania przedstawiające życie w sposób realistyczny, a przede wszystkim kierować się względami estetycznymi. Literatura może wpływać na dziecięce zachowania, inspirować tematy zabaw twórczych.

Utwór literacki przeczytany, czy opowiedziany stanowi tylko jedną z form oddziaływania na wyobraźnię i intelekt. Odpowiednimi pytaniami można pobudzić dziecko do zainteresowania się losami bohaterów, do wymyślania własnej koncepcji zakończenia akcji. Każdy, kto obcuje z dziećmi na co dzień, ma okazję przekonać się, jak bardzo lubią one zabawy dramatyczne, w których można pełnić różne role. Zabawy te dają ujście bogatej fantazji dziecięcej i pozwalają odgrywać fascynujące role i zdarzenia.

Czytanie dzieciom bajek pobudza wyobraźnię, będącą połączeniem możliwości, jakie daje język, z pamięcią obrazową. Mały czytelnik utożsamia się ze swoim bohaterem i ma poczucie, że dobra wróżka będzie nad nim czuwać. Bajka, baśń, czy opowiadanie daje zatem poczucie wsparcia, siłę, nadzieję i sprawia, że dziecko czuje się bezpiecznie.

Na początku warto rozejrzeć się po domu i poszukać książek z dzieciństwa. Na pewno znajdzie się wtedy takie książki, które mimo upływu lat, nie straciły na jakości. Ale pamiętajmy, że upodobania dzieci zmieniają się szybko i warto za nimi nadążać. Można poprosić innych rodziców i śledzić recenzje książek w czasopiśmie dla rodziców, wybrać się do miejscowej biblioteki i poprosić o polecenie wartościowych oraz odpowiednich dla wieku dziecka pozycji.

Równie lubiane przez dzieci jest opowiadanie treści książek czy inscenizacje utworów. Aby jednak książka stała się towarzyszką dziecka i była naprawdę jego książką, powinna znajdować się wyłącznie pod jego opieką. W ten sposób już od najmłodszych lat mały „czytelnik” przyzwyczaja się do troskliwego obchodzenia się z nią. Najlepszą metodą wdrożenia dziecka do dbania o własny księgozbiór jest przykład rodziców. Dziecko widząc stosunek swoich najbliższych do książek naśladuje ich działania. Można czytać przed pójściem spać, ponieważ dzieci z niecierpliwością oczekują spotkań z mamą, czy tatą przy bajce. Czytać można także trzymając dziecko na kolanach, jednocześnie je przytulając. Wtulone w rodzica i zasłuchane w opowieści dziecko poczuje się bezpieczne i ważne. Podczas czytania rodzic może poudawać aktora - zmieniać tembr głosu, intonację, wcielać się w bohaterów czytanej książki. W ten sposób pokazuje dziecku, czy bohater jest dobry czy zły, wesóły lub smutny. O książce warto pamiętać również podczas spaceru, przed drzemką w ciągu dnia i wszędzie tam, gdzie spodziewamy się np. długiego czekania (kolejka w sklepie, do lekarza). Najważniejsze jednak, by czytanie kojarzyło się dziecku z przyjemnością [10].

Są dzieci, dla których wspólne czytanie to ogromna radość, inne trzeba zachęcać, by je polubiło. Dlatego nie należy przesadzać z długością czytania, tak by ani rodzic, ani dziecko

nie poczuli się znużeni. Żyjemy w cywilizacji telewizyjnej. Badania naukowe wykazują szkodliwość nadmiernego oglądania telewizji przez dzieci. Telewizja nie rozwija u dzieci myślenia i skraca ich przedział uwagi, wiele programów wywołuje lęki i niepokój oraz znieczula na przemoc. Oto kilka ważnych wskazówek, które należy przekazać rodzicom.

Podczas głośnego czytania:

- zrób z siebie kompletnego klauna, pokaż jak najwięcej entuzjazmu i zmieniaj głosy poszczególnych postaci,
- śledź palcem tekst posuwając wolno palec poniżej każdego słowa pokazując dziecku jak całe słowa tworzą historię,
- nie spiesz się z czytaniem, daj dziecku czas na obserwowanie ilustracji i zadawanie pytań,
- zachęcaj dziecko do powtarzania na głos zdań, które powtarzają się w tekście,
- rób analogie: odnieś historię książkową do prawdziwego życia,
- kiedy dziecko zadaje pytanie, zatrzymaj się, uważnie je wysłuchaj i odpowiedz na pytanie [9].

Zalety głośnego czytania:

1. Buduje mocną więź między dorosłym i dzieckiem.
2. Tworzy skojarzenie czytania z przyjemnością i poczuciem bezpieczeństwa.
3. Niezwykle stymuluje rozwój mózgu.
4. Przynosi ogromną wiedzę ogólną, rozbudowuje słownictwo.
5. Uczy myślenia, pomaga w zrozumieniu ludzi, świata i siebie.
6. Daje kontakt z bogactwem doświadczeń niemożliwych do zdobycia samemu.
7. Rozbudza zainteresowania, rozwija wyobraźnię.
8. Stymuluje rozwój emocjonalny, rozwija wrażliwość i empatię.
9. Uczy wartości moralnych, wpływa na zmianę negatywnych postaw na pozytywne.
10. Buduje samouznanie – dziecko czuje się ważne, kochane i coraz bardziej kompetentne.
11. Ułatwia samodzielne czytanie, daje podwaliny pod sukces w mówieniu i pisaniu.
12. Chroni przed uzależnieniem od telewizji i absorbowaniem z niej antywartości.
13. Uczy nieagresywnych sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów.
14. Kształtuje nawyk czytania na całe życie.
15. Jest najlepszą inwestycją w pomyślną przyszłość dziecka [9].

Dobór lektur dziecka powinien być starannie przemyślany. Książka bowiem musi mieć w sobie coś bliskiego, coś znajomego, ale jednocześnie zawierać elementy nowe, nieznane – zarówno takie, które dziecko w procesie lektury pozna i zrozumie, jak i takie, które dopiero pobudzą jego refleksje i ciekawość, które pozostaną dla niego niejasne, staną się pożywką dla dalszych pytań, poszukiwań, działań poznawczych. Nie należy bać się książek trudniejszych w odbiorze, jeśli tylko budzą one zainteresowanie i ciekawość dzieci. Nie powinno się także eliminować elementów drastycznych, bowiem dziecko szuka w książce emocji, silnych wzruszeń i przeżyć. Trzeba je tylko dostosować do jego wieku i wrażliwości indywidualnej, czytać dziecku takie pozycje, które znajdują w jego psychice odpowiednio silny oddźwięk, ale nie zagrażą jego wewnętrznemu poczuciu bezpieczeństwa. Trzeba przy tym pamiętać, że przekazywanie tekstu dzieciom powinno być żywe, wyraziste, dobitnie podkreślać treść i nastrój utworu. Opiekunka małego dziecka przyjmuje na siebie bardzo odpowiedzialną rolę – staje się pośrednikiem między utworem a małym odbiorcą. To ona decyduje o wyborze, sposobie i formie przedstawienia go dzieciom. Przy czym musi pamiętać, iż mały słuchacz odbiera tekst bezkrytycznie, stąd tak istotna jest staranność w doborze lektury. Nie może też zapominać, że kontakt z książką wykształca prawidłowe nawyki, a jednocześnie kształtuje czytelnicze upodobania.